NO SMOKING FRIENDLY. КАЛЬЯННИЙ ДИМ ТАК САМО НЕБЕЗПЕЧНИЙ, ЯК І БУДЬ-ЯКІ ІНШІ ТЮТЮНОВІ ВИКИДИ

Куріння кальянів у приміщеннях кафе, барів і ресторанів заборонено!

Заборона вживання тютюнові вироби, зокрема кальяни, у закладах ресторанного господарства існує з 2012 року в Україні. Але громадяни досі наражаються на вторинний дим від кальяну оскільки деякі споживачі вважають це розвагою.

За даними громадського моніторингу закладів ресторанного господарства, проведеного наприкінці 2022 року, 80% кафе, барів і ресторанів України дотримуються заборони куріння в приміщеннях, проте 20% закладів допускають куріння в приміщеннях. Близько 90% порушень припадає саме на вживання кальянів. Заклади, що пропонують відвідувачам кальян, оминули Закон і дозволяють курити у своїх приміщеннях нелегально. Згідно з дослідженням близько половини населення України віком від 15 років обізнані про шкоду вживання кальяну. А трошки більше ніж 40% дорослих українців погоджуються з тим, що пасивне куріння кальяну може викликати серйозні захворювання.

Одна з причин широкого поширення куріння кальянів — недостатній рівень обізнаності про шкоду кальяну та відсутність усвідомлення реальної загрози такого дозвілля. Тютюнова індустрія докладає значних зусиль і вводить в оману споживачів, які недооцінюють справжні ризики вдихання ароматизованого кальянного диму.

Чим кальянний дим шкідливий?

Уже доведено, і незалежна медична спільнота одностайно про це заявляє: куріння кальяну небезпечне для здоров’я як самих курців, так і людей, які перебувають поруч. Всесвітня організація охорони здоров’я наголошує: 1 година куріння кальяну дорівнює ста викуреним сигаретам. Курець під час сесії кальяну робить близько 200 затяжок, вдихаючи в 30–40 разів більше диму, ніж під час куріння сигарет. У цей час в організм потрапляє значно більша кількість чадного газу, що може призвести до кисневого голодування, запаморочення тощо.

Тривале вдихання вторинного кальянного диму може спричинити запаморочення, отруєння чадним газом, а надалі — астму, ішемічну хворобу серця, інсульт і навіть рак легень, стравоходу та шлунка.
85% складників диму кальяну не мають запаху, кольору, смаку, проте осідають на меблях і стінах та мають токсичний вплив на здоров'я людей. Дим містить нітрозаміни, поліциклічні ароматичні вуглеводні, важкі метали: миш'як, хром, свинець. Витяжні системи не здатні впоратися з очищенням повітря від таких сполук, тож зрештою вони осідають на поверхнях меблів, предметів і можуть потрапляти в суміжні приміщення.
Не варто забувати про те, що кальян — це тютюновий виріб, який має нікотин і може викликати нікотинову залежність. Для приваблення більшої кількості людей до куріння тютюнова індустрія вигадала нові продукти для кальянів — так звані безнікотинові, або безтютюнові суміші для куріння кальяну. Хибно вважати, що такі суміші становлять меншу загрозу для курців або пасивних курців. Дим такого виду кальяну все ще містить продукти згорання вугілля, чадний газ, поліциклічні ароматичні вуглеводні — визначені або потенційні канцерогени. Такі речовини збільшують ризик розвитку раку, хвороб серця та легенів.

Крім того, через спільне використання кальяну можна заразитися інфекційними хворобами: герпесом, гепатитом, туберкульозом і COVID-19. При цьому змінний мундштук не зменшує ризику зараження, оскільки бактерії живуть у колбі та трубці.

Як працює бездимний закон?

Антитютюнові норми, які набули чинності 11 липня 2022 року, покликані захистити здоров'я українців, а також забезпечити їхнє право на бездимне середовище. До того ж стаття 5.3 ратифікованої Україною Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну визначає, що Сторони конвенції захищають політику громадського здоров'я від впливу комерційних та інших корпоративних інтересів тютюнової промисловості.

Тож заборонене будь-яке куріння, вживання та використання тютюнових виробів, кальянів, електронних сигарет і сигарет для нагрівання в приміщеннях усіх форм власності, на території спортивних та дитячих

майданчиків, медичних установ, у під'їздах та підземних переходах. З повним переліком можна ознайомитися нижче:

Що робити, якщо вас обкурюють у закладі ресторанного господарства?

Спершу варто звернутися до адміністрації закладу з вимогою припинити порушення.

За відсутності дій адміністрації на вашу вимогу або ж у разі порушення закону самим закладом слід подати скаргу через сервіс моніторингу порушень антитютюнового законодавства Центру громадського здоров'я МОЗ України або до Держпродспоживслужби на заклад, адміністрація якого створює умови для куріння чи іншим чином порушує норми бездимного законодавства.

Зверніть увагу: форма скарги передбачає внесення даних про ЄДРПОУ та точне місце розташування суб'єкта господарювання, що вчиняє правопорушення. Зазвичай ця інформація міститься в куточку споживача та на фіскальному чеку.

Для закладів, які порушують закон, передбачені штрафи в розмірі від однієї до десяти тисяч гривень, а з 11 липня 2023 відповідальність для

суб’єктів господарювання зросте до трьох тисяч за перше порушення та п’ятнадцять тисяч гривень за кожне наступне впродовж року.

Якщо ж ви помітили куріння окремих осіб у заборонених місцях, і людина не реагує на ваше ввічливе прохання не порушувати закон та ваше право на бездимне повітря, сміливо викликайте поліцію за номером 102.
У такому разі порушник буде змушений сплатити штраф у розмірі від 51 до 340 грн відповідно до ст. 175-1 Кодексу України про адміністративні порушення.

У місцях, де заборонено курити, має бути розміщений графічний знак про заборону куріння і текст «Куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів заборонено!» Макет для друку можна завантажити за посиланням.

Безпечного куріння не існує, тому обирайте здоровий активний вид дозвілля!

Дотримуйтесь антитютюнового законодавства — збережіть своє здоров’я.